

BULGULAR

BULGULAR BÖLÜMÜ

- ▶ **AMACI ve İÇERİĞİ**
- ▶ Araştırma hipotezlerini test eden istatistiksel analizlerin sonuçlarının özetlendiği bölümdür.
- ▶ Giriş bölümünde sorulan soruların cevapları bu bölümde yer alır.
- ▶ Hem betimsel hem vardamlı istatistiksel analizlerin sonuçlarına yer verilir.
- ▶ Alt başlıklara bölünmesi takip etmeyi kolaylaştırır.
- ▶ Araştırma soruları veya denencelerin sırasına uygun ilerlemesi

BULGULAR BÖLÜMÜ

- ▶ **AMACI ve İÇERİĞİ**
 - ▶ İlk adım → **betimsel istatistiklerle başlamak**
 - ▶ Değişkenlere ait veriler → ortalama, standart sapma, min.-max. değerler, korelasyonlar, ölçeklerin iç tutarlılık güvenirliği vb. (korelasyonlar ayrı bir tabloda verilebilir.)
 - ▶ Bir veya iki ayrı tabloda gösterilmesi uygundur.
 - ▶ Genellikle «**Değişkenlere Ait Betimleyici Analizler**» veya **benzeri** bir başlık altında toplanır.
 - ▶ Neden bu bilgileri veriyoruz?
-

BULGULAR BÖLÜMÜ

► AMACI ve İÇERİĞİ

- **ÖRNEK:** Kişilik özelliklerinin ve mizah tarzlarının üniversiteye uyum ile ilişkisini araştıran bir çalışma

Değişkenlerin Tanımlayıcı İstatistikleri, Güvenirlik Katsayıları ve Korelasyonları

Araştırmada ilk olarak değişkenlerin tanımlayıcı istatistikleri ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Kullanılan değişkenlerin tanımlayıcı istatistikleri, iç tutarlılık katsayıları ve birbirleriyle korelasyonları Tablo 1 'de gösterilmektedir.

BULGULAR BÖLÜMÜ

Değişkenlerin Tanımlayıcı İstatistikleri, Güvenirlilik Katsayıları ve Korelasyonları

Ölçeklerin iç tutarlılıkları incelendiğinde mizah tarzlarından saldırgan mizahın güvenirlilik katsayısı çok düşük çıktığı için ($\alpha = .44$) hipotez testi analizlerine bu değişken dahil edilmemiştir. Katılımcı mizahın iç tutarlık katsayısı .66 ile diğer ölçeklere göre daha düşük bir güvenirlilik katsayısı sunsa da kabul edilebilir düzeyde olduğu düşünülmüştür. Kişilik özellikleri ve üniversite uyumu ölçümlerinin iç tutarlık katsayıları güvenilir bir ölçüm sunmaktadır. Değişkenler arası korelasyonlar incelendiğinde üniversiteye uyumun DİS ile negatif yönde ($r = \dots, p = \dots$), DAS ile pozitif yönde ($r = \dots, p = \dots$) ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Mizah tarzlarından kendini geliştirici mizah ve katılımcı mizah üniversite yaşamına uyumla pozitif yönde (sırasıyla $r = \dots, p = \dots$), kendini yıkıcı mizah ise negatif yönde ($r = \dots, p = \dots$) ilişkilidir.

BULGULAR BÖLÜMÜ

- ▶ **AMACI ve İÇERİĞİ**
- ▶ **ÖRNEK:** Kişilik özelliklerinin ve mizah tarzlarının üniversiteye uyum ile ilişkisini araştıran bir çalışma

Bulgular

Betimsel Analizler

Araştırmada ilk olarak değişkenlerin tanımlayıcı istatistikleri ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Kullanılan değişkenlerin tanımlayıcı istatistikleri, iç tutarlılık katsayıları ve birbirleriyle korelasyonları Tablo 1'de gösterilmektedir.

BULGULAR BÖLÜMÜ

► AMACI ve İÇERİĞİ

Tablo 1. Değişkenlere Ait Tanımlayıcı İstatistikler, Güvenirlik Katsayıları ve Korelasyonlar

	<i>Ort.</i>	<i>SS</i>	1	2	3	4	5	6	7
1. Üniversite Uyumu	228.10	35.79	(.90)	-.15**	.18**	.18**	.31**	-.19**	.00
2. Davranışsal İnhibisyon Sistemi	20.16	4		(.76)	.16**	-.06	.12*	.03	-.20**
3. Davranışsal Aktivasyon Sistemi	42.62	4.95			(.72)	.23**	.20**	.10	.00
4. Kendini Geliştirici Mizah	37.83	8.56				(.73)	.30**	.41**	.10
5. Katılımcı Mizah	40.14	7.40					(.66)	.13*	.12*
6. Kendini Yıkıcı Mizah	28.88	9.20						(.74)	.20**
7. Saldırgan Mizah	26	6.35							(.44)

Not. * $p < .05$; ** $p < .01$. Cronbach α güvenirlilik katsayıları diyagonalde parantez içinde sunulmuştur.

BULGULAR BÖLÜMÜ

- ▶ **AMACI ve İÇERİĞİ**
- ▶ İkinci adım → **vardamlı istatistiklerle devam edilir.**
- ▶ Hipotezlerin test edildiği analizler ve sonuçları.
- ▶ Ayrı bir başlık altında verilmesi takip etmeyi kolaylaştırır.
 - ▶ **Örnek** → «Üniversite Uyumunu Yordayan Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi»
- ▶ Paragraf, analizin amacının belirtilmesiyle başlar. Bir cümle ile analizin amacına yer verilir.
 - ▶ **Örnek** → «Kadınlar ve erkeklerin kişilik özellikleri bakımından gösterdiği farkları incelemek amacıyla bağımsız gruplar için tek yönlü MANOVA yürütülmüştür.»

BULGULAR BÖLÜMÜ

▶ AMACI ve İÇERİĞİ

▶ ÖRNEK:

Üniversite Uyumunu Yordayan Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi

DİS, DAS, kendini geliştirici mizah, katılımcı mizah ve kendini yıkıcı mizahın üniversiteye uyum üzerindeki yordayıcı etkisini incelemek amacıyla çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Modelin üniversite uyumundaki toplam varyansın %24'ünü açıkladığı görülmüştür, $F(5, 276) = 17.82, p < .001$. Modeldeki değişkenlerin her birinin üniversite yaşamına uyumu anlamlı olarak açıkladığı tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 2). Buna göre DİS ($B = -0.72, SH = 0.48$) ve kendini yıkıcı mizah ($B = -1.25, SH = 0.22$) üniversite uyumunu negatif yönde; DAS ($B = 0.97, SH = 0.40$), katılımcı mizah ($B = 1.43, SH = 0.27$) ve kendini geliştirici mizah ($B = 0.77, SH = 0.26$) üniversite uyumunu pozitif yönde yordamaktadır. **Sonuç olarak**, DİS ve kendini yıkıcı mizah düzeyi yüksek olan kişiler üniversiteye uyum sağlamakta daha fazla zorluk çekerken; DAS, katılımcı ve kendini geliştirici mizah düzeyi yüksek olan kişiler üniversiteye daha kolay uyum sağlamaktadır.

BULGULAR BÖLÜMÜ

- ▶ **AMACI ve İÇERİĞİ**
- ▶ İkinci adım → **vardamlı istatistiklerle devam edilir.**
- ▶ **ÖRNEK:**

Tablo 2. Üniversite Uyumunu Yordayan Değişkenler

	<i>B</i>	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>B için %95 GA</i>	
				Alt sınır	Üst sınır
Davranışsal İnhibisyon Sistemi	-1.72	-3.57	< .001	-2.666	-.770
Davranışsal Aktivasyon Sistemi	.97	2.45	.015	.191	1.758
Kendini Geliştirici Mizah	.77	3.02	.003	.270	1.277
Katılımcı Mizah	1.43	5.31	< .001	.904	1.966
Kendini Yıkıcı Mizah	-1.25	-5.60	< .001	-1.695	-.813

BULGULAR BÖLÜMÜ

- ▶ **DİKKAT:**
 - ▶ Hipotezler ve analizler örtüşmeli,
 - ▶ Bulgular APA 7 formatına uygun raporlanmalı,
 - ▶ Vardamlı istatistiklerde → testin adı, elde ettiğiniz test istatistiğinin adı, serbestlik derecesi ve test sonucuna ait olasılık mutlaka raporlanmalı,
 - ▶ İstatistiksel olarak anlamlı ve anlamsız bütün bulgular raporlanmalı,
 - ▶ Sadece bulgulara ve kısa bir açıklamaya yer verilmeli → **yorum yapmaktan kaçınılmalı!!**
-

BULGULAR BÖLÜMÜ

- ▶ **DİKKAT:**
 - ▶ Bulgular bölümünde tablo ve şekillerden yararlanılmalı,
 - ▶ Metin içindeki sayısal değerlerin yarattığı karmaşıklık bazı bilgilere sadece tablo ve şekillerde yer verilerek giderilmeli,
 - ▶ Metin ve tablo-şekilde verilen bilgilerde tekrardan kaçınılmalı → **vurgulanmak istenen bulgular metinde belirtilmeli!**
-

BULGULAR BÖLÜMÜ

► ÖRNEK:

► Çalışmanın amacı:

1. İntihar girişimi vakaları, kriz vakaları ve normal kontroller arasında **depresyon** ve **kaygı** belirtilerinin yanı sıra **problem çözme becerileri** ve **algılanan sosyal destek** düzeyi açısından fark olup olmadığının incelenmesidir.
2. Ayrıca, intihar girişimi olan vakalar için **intihar riskini** yordayan faktörlerin (sosyodemografik, kaygı ve depresyon belirtileri, algılanan destek, problem çözme becerileri) tespit edilmesidir.

Böyle bir çalışmanın bulgular kısmında yer alan alt başlıklar?

Kaynakça

- ▶ Sözer, Ö. T., Dursun, S. Ö., Yortan, N., Güreşen, Ü., ve Şakiroğlu, M. (2020). Kişilik Özellikleri, Mizah Tarzları ve Üniversiteye Uyum Arasındaki Doğrudan ve Dolaylı İlişkiler: Mizah Tarzlarının Aracı Rolü. *Psikoloji Çalışmaları*, 40(2), 533-559.

